

[Ib Nørlund.]

en ildtang, om jeg så må sige. Men selvfølgelig ønsker vi ikke, at Danmarks tilslutning til fællesmarkedet skal gå ud over tjenestemænd eller andre udmærkede mennesker. Derfor vil vi se på forslaget i udvalget, men jeg må varsle, at det vil ske med et meget kritisk syn.

Finansministeren (Heimesen):

Jeg kan, så vidt jeg forstod det, takke alle ordførerne for en velvillig behandling af forslaget, idet jeg har noteret mig hr. Ib Nørlunds bemærkninger.

Fru Ritta Ahm ville gerne have oplyst antallet af tjenestemænd ved EF og de ansættelsesperioder, der var de typiske, og ligeledes de honorarlønnedes, altså de ikke-tjenstemandsansattes, ansættelsesvilkår, og det skal jeg sørge for bliver belyst over for udvalget.

Jeg forstod, at hr. Kjærulff-Schmidt roste den omhu, hvormed forslaget var blevet udarbejdet, og det siger jeg naturligvis tak for.

Jeg forstod endelig, at hr. Henning Philipsen kun ville stemme for forslaget med højre hånd, og at hr. Ib Nørlund ville have en ildtang i hånden. Det mener jeg vi kan leve med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statens finansår.

(Lovforslag nr. 137. Fremsat 13/1 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lysholt Hansen (S):

Ved at omlægge statens finansår til kalenderåret opnås der en række helt klare fordele.

For det første at tidkrævende omregninger, når oplysninger om statsbudgettet skal formidles på kalenderårsbasis, undgås.

For det andet at skatteår og finansår falder sammen, og det vil sige, at usikkerheden omkring skønnen ved indkomstudviklingen og skatteindtægterne formindskes.

Den tredje fordel er, at stat og kommuner får samme finansår, hvilket vil lette budgetsamarbejdet med alle former for kommuner, og det vil også give mulighed for en bedre styring af de midler, der er til rådighed for hele den offentlige sektor.

Jeg vil også gerne have lov at sige, at når nu de fremtidige finanslovsforslag skal fremsættes i juni — og dér vil jeg spørge finansministeren, det må vel være underforstået: inden grundlovsdag — så giver det finansudvalget en betydelig længere tid til at arbejde med forslaget i, nemlig alle sommermånederne, og til dér at have samråd osv.

Men jeg må også sige, at det indeholder ganske klart nogle ulemper, at man nu vil bryde med 128 års praksis. Det indeholder bl. a. den ulempe, at antallet af ændringsforslag givet vil blive meget stort, fordi et finanslovsforslag fremsat på det tidlige tidspunkt naturligvis må være behæftet med meget store fejlskøn. Det vil sige, at vi må få en række ændringsforslag af betydeligt omfang.

En anden ulempe er, at det er givet, at lovreserven i et forslag, fremsat i juni måned, faktisk ikke kan fastlægges, fordi man først, når statsministeren holder sin åbnings-tale i oktober, ved, hvad der skal fremsættes af lovforslag i den kommende folketings-samling, og det må naturligvis virke på lovreserven.

Det tredje problem, som jeg synes der ligger i det, er, at man bl. a. også bliver nødt til at udsætte behandlingen af stillingsnormeringerne og senere hen komme med ændringsforslag, for de skal jo igennem løn-ningsrådet, og det giver en række usikker-hedsmomenter mellem første og anden be-handling.

Jeg har nævnt disse ting og må have lov at sige yderligere, at det trænger nok til, at vi meget nøje får drøftet igennem de rent praktiske ting, for det er jo først og frem-mest en række praktiske ting, det drejer sig om. Lad mig f. eks. sige, at det for mig at se må være en helt klar ting, hvis det her skal

[Lysholt Hansen.]

fungere — det skal vedtages inden årets udgang, og så skal det altså genfremsættes i oktober, som det er førstegangs fremsat i juni — at vi må regne med, at alle de mange ændringsforslag, der skal komme, må komme ved anden behandling, hvis der skal være mulighed for at give det en hæderlig behandling i folketinget.

Når der er stemt om disse ændringsforslag, skal, så vidt jeg kan se — og jeg vil gerne spørge ministeren om, hvorvidt det ikke er rigtigt — finanslovsforslaget, som det er, når ændringsforslagene er sat igennem, genoptrykkes, og det er en stor proces. Jeg vil derfor spørge finansministeren, om han er klar til at gøre denne optrykning mellem anden og tredje behandling på edb fra 1978, hvor forslaget skal træde i kraft, for ellers kan det efter min mening meget, meget vanskeligt lade sig gøre.

Jeg vil også gerne have lov at føje til, at efter min mening må vi underkaste os en betydelig selvjustits herinde, hvis vi skal køre med det her, nemlig således at ikke alene regeringen kommer med sine ændringsforslag ved anden behandling, hvor den nu kommer med dem ved tredje behandling, men også således at mindretallene kommer med dem ved anden behandling. Vi vil komme i en helt uholdbar situation, når vi er færdige med andenbehandlingen i slutningen af november måned og der kun er små 14 dage til tredje behandling, hvis oppositionspartierne og måske også regeringen kommer med et hav af ændringsforslag mellem anden og tredje behandling. Jeg kan godt sige, at så kommer vi frem i tiden til at holde juleaften herinde og måske juledag med, men det kan jo også blive ret så hyggeligt.

Der er altså en hel række praktiske ting, som vi nok her meget nøje skal overveje, men for mig er de positive ting i det langt, langt de vigtigste, og derfor vil jeg meget gerne anbefale forslaget. Men jeg må som sagt gøre opmærksom på, at der er ganske betydelige problemer ved det, hvis ikke man kan gennemføre det over edb, så det håber jeg man kan.

Jeg skal nøjes med disse bemærkninger og sige, at jeg mener, det bliver nødvendigt, at vi får en meget grundig behandling og en meget nær drøftelse, både mellem partierne

og med ministeren, om, hvordan vi rent praktisk får en tidstermin lagt, som kan holde, som vi kan være tjent med, og om det er muligt at få indført det, jeg vil kalde en form for selvjustits, hvad enten det nu skal ske over vores forretningsorden herinde, eller hvordan det skal klares, så vi kan sikre en lige så hæderlig og fornuftig behandling af det vigtigste forslag i folketinget, nemlig finanslovsforslaget, som det hidtil har fået. Det håber jeg vi når til enighed om.

Holger Hansen (V):

Også jeg kan på mit partis vegne anbefale forslaget. Vi mener, som hr. Lysholt Hansen gav udtryk for det for et øjeblik siden, at der er væsentlige fordele ved en flytning af statens finansår, som det er foreslået, men er naturligvis, som formentlig alle andre, indstillet på, at vi meget grundigt skal overveje de praktiske hensyn, der er at tage.

Jeg har lagt mærke til, at ministeren i bemærkningerne giver udtryk for at være af den opfattelse, at vi bør gøre det sådan, at finanslovsforslaget fremsættes i juni måned. Ministeren vurderer frem og tilbage fordele og ulemper, og det bliver vi selvfølgelig også nødt til at gøre meget grundigt ved udvalgsbehandlingen i finansudvalget. Der er jo meget, der taler for en tidlig fremsættelse. Der er naturligvis hensynet til folketinget, og det må vi jo give en meget høj prioritet. Men der er også noget, der taler imod, nemlig dette at man flytter den egentlige vurdering af alle tal, af alle prognoser, af alle skøn, 2½ måned længere frem. I virkeligheden vil tidsterminen den 1. juni jo betyde, at de politiske afgørelser omkring finansloven vil komme til at være færdige omkring den 10. maj. Det er mere end et halvt år før, ja, det er 7½, eller måske næsten 8 måneder, før finansloven træder i kraft, og det betyder, som hr. Lysholt Hansen jo også har redegjort for, at vi må imødesee en masse ændringsforslag.

Vi har ikke i venstre lagt os fast på termnen. Jeg har blot villet gøre opmærksom på, at der altså er både fordele og ulemper, og så må vi prøve at veje dem mod hinanden under udvalgsbehandlingen.

Jeg vil godt knytte én bemærkning til om antallet af ændringsforslag og knytte denne til hr. Lysholt Hansens bemærkninger om

[Holger Hansen.]

selvjustits i tinget. Det er klart, at hvis man får en afstemning ved anden behandling om de mange ændringsforslag fra såvel regering som oppositionspartier, ja, så kan man sige, at så er det dermed til side, medmindre disse stilles igen, og det har vi jo oplevet tidligere, ikke ret mange gange, men i de seneste år. Derfor kræver det en meget nøje vurdering, som også finansudvalgets formand for et øjeblik siden sagde, af folketingets forretningsorden. Det vil jo ikke være nogen fordel at få alle afstemningerne ved anden behandling, hvis de så kan gentages igen ved tredje.

Der er altså vældig mange ting i det, men vi er rede til at drøfte både det ene og det andet i denne henseende under den udvalgsbehandling, som skal finde sted herefter.

Må jeg så føje én ting til. Nu får vi altså i finansudvalget en behandling af dette lovforslag, og jeg ville godt gøre mig til talsmand for, at vi under denne behandling i det hele vurderede, om finanslovbehandlingen hidtil har været så god og så hensigtsmæssig, som vi kunne ønske os den, og i det hele vurderede, om finansudvalget i sin arbejdsform behandler tingene med den vægt på de enkelte dele, som just den tid, vi nu lever i, gør det nødvendigt. Som nyt medlem af finansudvalget kan jeg ikke lade være med at sige, at jeg nok er imponeret af, med hvilken energi og dybde man går i enkelting og også i mindre sager, målt med den store målestok, men jeg har endnu til gode oplevelsen af, at man går meget dybt i de store sammenhænge.

Det kan godt være, at vi også skal slå en sløjfe om det ved behandlingen af dette forslag. Det giver anledning dertil og har jo en væsentlig sammenhæng med selve finanslovens forberedelse og med forberedelse af det, der følger med, nemlig rækken af aktstykker. Hvor mange og hvor små sager skal i finansudvalget, eller er der andre principper end størrelsesordenen?

Jeg kunne altså ønske mig, at vi på en eller anden måde fik en drøftelse også af dette problem.

Maisted (FP):

Med hensyn til finansårets løbetid, så er det selvfølgelig væsentligt, at vi har samtidighed imellem skatteår og finansår og

kommunernes regnskabsår. Men dér kunne man tænke sig, at man rykkede løbetiden f. eks. fra den 1. oktober til den 30. september. Det er jo en teknik, man anvender i erhvervslivet, hvor man netop gerne vil have, at julen holdes udenfor, idet vi erfaringsmæssigt ved, at mange mennesker er bortrejst og optaget i julen. Derfor har det altid været u hensigtsmæssigt, at skatteåret var et kalenderår, og at man ikke fulgte almindelige forretningsmæssige principper og lagde det f. eks. fra den 1. oktober til den 30. september. Det har selvfølgelig ikke nogen praktisk betydning for finansministeren at rykke disse tre regnskabsår, kommunernes regnskabsår, skatteåret og finansåret.

Fremskridtspartiet er selvfølgelig positivt over for et lovforslag, der fremmer fremskridtspartiets tanker og ideer, og det burde være en naturlig ting, at folketinget har overblik over de samlede offentlige udgifter. Et budgetoverslag og et regnskab er et stykke værktøj, som kun kan anvendes, hvis det omfatter alle de offentlige aktiviteter. Det er ikke alene folketingets medlemmer, der har glæde af en samlet oversigt. Befolkningen har også et rimeligt krav på at kunne følge det store udgiftsbudget, politikerne arbejder med. Det er bl.a. derfor, fremskridtspartiet har opstillet et samlet budget for den offentlige sektor siden 1973, der viser rimeligheden af fremskridtspartiets spareforslag og viser urimeligheden i forligspartiernes vanskeligheder med at finde frem til en besparelse på 500 mill. kr. på et samlet budget på ca. 125 mia kr. Blot usikkerhedsfaktoren på et så stort budget vil jo medføre et meget større udsving end de 500 mill. kr., som man gør et meget stort nummer ud af at finde som besparelse.

Når det nye regnskabssystem kommer til at fungere, så giver det, hvis vi anvender teknikken rigtigt, yderligere muligheder for månedlige oversigter, således at man kan sammenholde regnskabstal med budgettede tal, og det var jo en af de ting, hr. Holger Hansen efterlyste, en større sammenhæng imellem det, vi går og laver, og det, der er realiteter. Vi får altså et overblik over de store linjer, og så kommer det heller ikke bag på hverken folketingets medlemmer eller ministrene, når der sker voldsomme stigninger i personaletallet og i udgifterne.

[Maisted.]

Vi er som sagt positivt indstillet over for dette forslag, og vi håber på en grundig udvalgsbehandling, hvor vi får løst alle disse tekniske problemer.

Grethe Philip (RV):

I det radikale venstre er vi positive over for det forslag, der er fremsat her om en omlægning af finansåret. Vi ser nok, at der kan være visse ulemper ved det. Det er jo sjældent, man kan fremlægge noget, der kun har fordele, men vi mener, at fordelene er så betydelige og så vigtige, at det er afgørende. Her tænker vi særlig på de fordele, der er ved, at kommuner og stat har det samme budget- og finansår.

Der er i bemærkningerne til forslaget talt om, hvornår finanslovsforslaget skulle fremsættes. Regeringen har ladet spørgsmålet stå åbent, men man forstår dog, at regeringen selv er indstillet på, at det skal fremsættes i juni måned. Nu må vi jo gå ind i drøftelser om det, men på forhånd vil jeg da sige, at vi har sympati for tanken om, at man lægger fremsættelsen allerede i juni måned, så man ikke har lagt sig fast på en praksis, som forlanger, at folketinget skal have en ekstra samling eller skal ind en ekstra gang. Vi foretrækker altså den løsning med fremsættelse allerede i juni måned.

Det kunne jo være fristende i den sammenhæng at komme noget mere ind på hele finansudvalgets arbejde. Det ligger vel en lille smule udenfor. Jeg vil dog sige, at jeg synes, at ikke mindst det sidste års afstemninger om ændringsforslagene til finanslovsforslaget måtte give anledning til yderligere overvejelser om en bedre tilrettelæggelse af arbejdet. Jeg synes, det var uacceptable vilkår, vi skulle stemme under, og det hang jo delvis sammen med procedureformen. Vi er så småt begyndt at overveje det, men er ikke rigtig kommet frem til noget. Vi må jo desværre sige, at der i hvert fald er et enkelt parti, der ikke har været villigt til at gå ind på en omlægning, som vi andre synes kunne være hensigtsmæssig. Men jeg håber, at vi ved videre overvejelser kan komme frem til ændringer i proceduren, som i højere grad gør det muligt for os at få den saglige behandling af alle ændringsforslag og af det samlede lovforslag, som må være i alles interesse.

Hagen Hagensen (KF):

Forslaget måtte komme. Der er et behov for det, og det er fornuftigt, at det er kommet, således at man kan få afstemt finansåret med det år, der nu er gældende som regnskabår for kommunerne. Når det kan lade sig gøre i forhold til grundloven, må det også kunne lade sig gøre i forhold til dette tings arbejde.

Jeg vil i en sidebemærkning sige: jeg kan ikke fordrage, når der står sommerferieperiode el. lign., for dette ting har faktisk aldrig ferie, og der er også nogle af os, der har en lille smule at lave uden for tinget, så vi holder ikke ferie, fordi der ikke er møder.

Der bliver nogle ting, der skal klares under en grundig gennemgang i udvalget af en række procedurer, som i hvert fald må tilrettelægges på en anden måde end nu, men når man finder rytmen deri, skulle det vel også nok kunne klares.

Jeg synes ikke, der er grund til ved denne lejlighed for mig at sige mere om forslaget. Vi går positivt ind i arbejdet med at få det bedst mulige ud deraf, og det vil da også være muligt, vi i kølvandet kunne komme til en bedre tilrettelæggelse af finanslovsforslagets gennemgang i alle dets enkeltheder og faser, derunder også de afstemningsmæssige. Jeg er enig i, at det ligger på kanten af det forslag, vi behandler, men det vil nok være naturligt at tage noget af det op, fordi tidsterminerne kommer til at ligge på en anden måde.

Det er rart at kunne sige ministeren tak for et forslag, der er i orden; så skal vi drøfte i enkeltheder, hvordan det kan føres igennem.

Poul Dam (SF):

De meget kyndige ordførere har sagt en masse fornuftige ting — dem er der ingen grund til at gentage — og enkelte ufornuftige ting, og dem er der ingen grund til at polemisere imod.

Jeg kan derfor holde mig til at udtrykke min enighed i, at finansåret bliver omlagt, og i, at vi i finansudvalget, når vi drøfter det, ved samme lejlighed kan se på alt det folketings tekniske og udvalgstekniske, som er forbundet med det. Det er væsentligt, og vi har jo taget hul på det nogle gange uden at være kommet så forfærdelig langt.

Jeg skal blot tilføje én ting, nemlig at jeg

[Poul Dam.]

tror, det for samarbejdet mellem finansudvalget og, skal vi sige resten af folketinget vil indebære mange fordele, at vi får flyttet finansåret. Finansudvalgets medlemmer er i den periode, hvor folketinget er travlest, så bundet af arbejdet i finansudvalget, at det er meget svært at deltage i det øvrige politiske arbejde herinde. Der vil ske en sådan forskydning her, at jeg tror, der herudaf vil komme nogle væsentlige fordele for folketingsarbejdet med finansloven.

Freddy Madsen (DKP):

Vi ser ikke bort fra, at der kan være visse fordele ved det forslag, som her er fremsat, men vi synes også, at de vanskeligheder og de svagheder, der er i det, er mange og store. Jeg skal ikke gentage dem, men en række af dem er jo fremført af formanden for finansudvalget, og dem er jeg ganske enig i. Det vil efter vores opfattelse kræve megen og grundig overvejelse af disse ting. Jeg synes også, der med hensyn til placeringen set i forhold til folketingssamlingerne, der ligger nogenlunde fast, vil være mange og store besværligheder, hvis man skulle gå over til et andet finansår.

Vi har altså på mange måder en betydelig skepsis over for forslaget, og vores endelige stilling vil afhænge af de — hvad jeg er enig i — meget grundige drøftelser, vi bør have af en lang række forhold, både omkring disse ting og måske også omkring finansudvalgets arbejde, som der har været henvist til. Det går vi gerne ind i og vil tage vores endelige stilling, når denne forhandling er gennemført.

Poul H. Møller (KrF):

Da vor ordfører på dette område er forhindret i at være til stede her i dag, skal jeg på kristeligt folkepartis vegne blot knytte nogle enkelte bemærkninger til det foreliggende lovforslag.

Overgangen til at følge kalenderåret, også når det drejer sig om statens regnskaber, er vel en naturlig konsekvens af den samme omlægning, der fandt sted i 1975 med det kommunale regnskabsår.

Der er jo i bemærkningerne til dette lovforslag gjort rede for, at en sådan omlægning ikke er grundlovsstridig, og det er klart, at den indebærer mange fordele også i

vort internationale samarbejde, idet man næsten overalt også finansielt regner med kalenderåret.

Det er imidlertid klart, at denne omlægning også skaber praktiske problemer, ikke alene i overgangsåret 1978, men vel også fremover, såfremt finanslovsforslaget for næstfølgende år allerede skal fremsættes først i juni måned, før tingets sommerferie. Der må regnes med en usikkerhedsfaktor, der utvivlsomt vil bevirke, at finanslovsforslaget, når det kommer til anden behandling i november, kan være totalt ændret. Tidligere beklagede man sig jo ved fremsættelsen i marts over, at man da ikke havde nogen sikker oversigt over skatteprovenuet for finansårets sidste tre måneder, men nu er problemet ligesom rykket over; såfremt finanslovsforslaget allerede fremsættes i juni måned, et halvt år før det nye finansår, så skal man disponere på længere sigt.

Det ville være en lykke, om det måske kunne udvirke, at man ud fra denne usikkerhedsfaktor var mere tilbageholdende og forsigtig i sine vurderinger af, hvad vi har råd til, og hvad vi antagelig ikke har råd til, så vi ad denne vej kunne nå frem til virkelige besparelser i det offentliges husholdningsbudget, så vi herefter ikke længere behøver at gå og sige til hinanden: Tænk, om vi havde råd til at leve, som vi lever.

Vi tror, at disse administrative problemer kan løses på en fornuftig og forsvarlig måde, og vi vil fra kristeligt folkeparti tilsige vor velvillige medvirken i udvalgsarbejdet vedrørende dette forslag.

Arnfast (CD):

Da mit partis ordfører i disse spørgsmål netop sidder i forhandlinger om finansielle spørgsmål og derfor ikke kan være til stede, skal jeg tilsige vort partis medvirken til gennemførelse af denne ændring.

Men jeg vil godt benytte lejligheden til at udstøde et hjertesuk, som jeg endnu ikke har hørt komme frem. En gennemførelse af omlægningen vil betyde, at den afgående information om, hvad der sker på finansloven, vil komme i nøjagtig den måned, hvor folk er optaget af alt muligt andet og har en travlhed uden lige, hvor vores presse er fyldt med helt andre emner og muligvis overbelastet af annoncer osv. Det bliver en stor opgave både for pressen og for ministe-

[Arnfast.]

ren at få disse ting rimeligt belyst over for befolkningen, når vi lægger finansåret om.

Finansministeren (*Heinesen*):

Jeg vil takke alle ordførerne for en velvil- lig behandling af forslaget, idet jeg forstod, at også Danmarks kommunistiske parti ville gå positivt ind i overvejelserne, selv om man så mange problemer i det.

Hr. Lysholt Hansen ønskede en bekræf- telse på, at vi ville fremsætte finanslovfor- slaget inden grundlovsdag, og denne bekræf- telse kan jeg give.

Et af de problemer, som hr. Lysholt Han- sen hæftede sig ved, var antallet af æn- dringsforslag, som ville komme frem til an- denbehandlingen af finanslovforslaget fra regeringens side på grund af det meget tid- lige budgetteringstidspunkt. Det er rigtigt, at forslaget har de konsekvenser, således som det også er beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget, og de kan i virkeligheden kun formindskes på én måde, nemlig ved at man venter med fremsættelsen af finanslov- forslaget til udgangen af august. Jeg tror imidlertid, som jeg skal komme tilbage til det, at det er mindre bekvemt for folketin- get.

Dernæst rejste hr. Lysholt Hansen et andet spørgsmål, der også er nævnt i be- mærkningerne til lovforslaget, nemlig om genoptryk af finanslovforslaget efter indar- bejdelse af ændringsforslagene mellem an- den og tredje behandling. Hr. Lysholt Han- sen spurgte, om vi nu også var klar til det fra 1978 ved edb-teknik. Herom skal jeg kort sige, at administrationsdepartementet for tiden fører forhandlinger om en ændring i statens trykningsprocedure, og tanken er i Datacentralen at etablere en database, som dels kan være grundlag for trykning i fotosats af statens og folketingets publikati- oner, dels kan bruges til informationssøg- ning, og i overvejelserne indgår, at finans- lovforslaget skal kunne udføres i ny teknik for så vidt angår det arbejde, som vedrører finansloven for 1979, altså den første kalen- derårsfinanslov.

Det er rigtigt, som hr. Lysholt Hansen nævnte, og som flere andre ordførere var inde på, at der er en lang række praktiske spørgsmål, som vi skal have løst, og det er klart, at vi fra finansministeriets side vil

gøre, hvad vi kan, for at bidrage til en løs- ning af dem. Jeg er ganske enig i, at det, der må være afgørende, er hensynet til, hvad der tjener folketingets interesser. Det er også derfor, finansministeriet ikke er gået nærmere ind i en beskrivelse af mange prak- tiske ting i forbindelse med disse spørgsmål i bemærkningerne, idet det jo i sidste ende er folketinget, der vil have de bedste forudsæt- ninger for at afgøre, hvordan man mest hensigtsmæssigt kan lægge arbejdet til rette.

Hr. Holger Hansen gjorde flere bemærk- ninger, som jeg er ganske enig i, og gik også ind i en diskussion af spørgsmålet om, hvor- vidt finanslovforslaget burde fremsættes i juni eller det burde fremsættes ved udgan- gen af august måned. Forholdet er vel det enkle, som jeg allerede strejfede det før, at for folketinget tror jeg de største fordele er forbundet med en fremsættelse i begyndel- sen af juni måned, medens det er ganske klart, at det for administrationen, for fi- nansministeriet og for de øvrige ministeriers styrelser ville være mest hensigtsmæssigt med en fremsættelse i slutningen af august. Det er klart, at terminerne ligger helt i fol- ketingets hænder.

Hr. Maisted var inde på mulighederne for et helt andet finansår, nemlig et, der gik fra den 1. oktober til den 30. september, og sagde, at det kunne vi jo herinde bestemme skulle laves for statens vedkommende, og jeg kunne vel også nok få kommunerne til at lave det sådan. Det kan man jo lovgive om, sådan som vi har gjort det. Men jeg vil dog gøre hr. Maisted opmærksom på, at jeg er bange for, det vil overstige mine pædago- giske evner også at overbevise den øvrige verden om, at det ville være fornuftigt at have dette finansår, og så er der altså nogle fordele i det internationale samarbejde, der opnås ved det forslag, der her er fremsat, som ville gå tabt.

Jeg skal vel ikke gå for meget ind i den diskussion, som fru Grethe Philip og andre rejste i forbindelse med tredje behandling af finanslovforslaget i 1975, men jeg er ganske enig med fru Grethe Philip i, at det var bestemt ikke nogen tilfredsstillende udform- ning, arbejdet fik ved den pågældende lejlig- hed, og jeg håber også meget, at det vil lyk- kes finansudvalget at få klaret disse spørgs- mål på en bedre måde, end vi fik klaret dem på sidste år.

[Finansministeren.]

Til hr. Hagen Hagensen, hvis bemærkninger jeg ikke kunne være uenig i, vil jeg sige, at jeg beklager virkelig meget med bemærkningerne til lovforslaget at have bidraget til myten om, at folketingets medlemmer holder sommerferie fra grundlovsdag og frem til første tirsdag i oktober — en vending, som man hyppigt ser i pressen, når vi indleder vores sommerferie, og som altid har irriteret mig, fordi det jo ikke er en sommerferie, hvor man går med hænderne i lommen, men hvor tingets medlemmer og også regeringen har rigeligt at tage fat på.

Det er tænkeligt, at hr. Arnfast har ret i, at det kan blive vanskeligt for finansloven at konkurrere med den almindelige julestemning, men det kan jo kun bevirke, at vi må intensivere vore anstrengelser for at opfylde vore informationsforpligtelser i så henseende.

Lysholt Hansen (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret vedrørende de trykningsmæssige problemer og eventuel overkøring på edb. Når jeg rejste problemet, selv om det ved denne førstebehandling er principperne, det drejer sig om, er det, fordi jeg synes, vi skal være opmærksomme på, at vi sidste år fra finansudvalget i forbindelse med finansloven alene afleverede 675 tryksider, og hvis vi nu skal have afstemning ved anden behandling om ændringsforslagene, betyder det i hvert fald et betydeligt større antal, idet fremskridtspartiet allerede har adviseret, at vi skal regne med 2-300 ændringsforslag mere i år end sidste år. Dertil kommer så det nye, at vi skal have finansloven genoptrykt, som den ser ud efter anden behandling, og det vil betyde yderligere 175 sider, der skal trykkes. Man kan sige, det klarer vi nok, men der er altså bare nogle rent reelle problemer i det, også i relation til dette tings mulighed for at arbejde med tingene.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, og det synes jeg skal siges her, at hvis vi skal gå over til den praksis — og det er det, forslaget går ud på — at vi ligesom ved alle andre lovforslag behandler ændringsforslag ved anden behandling, så må det være sådan, at disse ændringsforslag er optrykt og ligger her i tinget, så også de partier, der ikke er repræsenteret i finansudvalget, har dem

mindst en uge før, så de kan læse dem igennem. Ellers kommer vi i den situation, som jeg mener vi ikke ville kunne klare, at alle ændringsforslagene skal stilles uden for betænkningen og tillægsbetænkningen, både til anden og tredje behandling. Det går altså ikke, så går arbejdet i stykker, så kan vi ikke sige, finanslovsforslaget har fået en hæderlig behandling, og så kan vi heller ikke sige, at vi har givet de partier, der ikke er repræsenteret i finansudvalget, en hæderlig mulighed for at følge arbejdet. Men jeg håber, vi også klarer den side af sagen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Boliger for unge under uddannelse. Boliger for ældre. Sociale institutioner m. v.).

(Lovforslag nr. 105. Fremsat 28/11 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ejler Koch (S):

Det foreliggende forslag til ændring af lov om boligbyggeri vedrørende boliger for unge under uddannelse, boliger for ældre og sociale institutioner fremsættes nu for tredje gang i næsten uændret skikkelse. Jeg skal derfor ikke knytte mange kommentarer til forslaget, men tilsige socialdemokratiets velvillige behandling og håber, at vi i denne omgang kan få afsluttet behandlingen.

De tre ændringer, som ministeren har foretaget siden sidst, ikke mindst vedrørende finansieringen af boliger for ældre, kan vi også give vores fulde tilslutning.

Dog vil jeg godt knytte nogle bemærkninger til vedrørende specielt boligerne for unge og understrege, som ministeren også gør det, at der ikke hermed er fundet nogen endelig løsning på, hvordan dette problem skal lø-